

Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry

Miia Pekkanen

Tukireitti 10-12 B 11, 37130 Nokia

0407791159

nokianluonto@gmail.com

Mielipide 29.3.2026

NOK/89/05.00.02/2026



Nokian kaupunki, Kaupunkikehityspalveluiden kirjaamo

Kaupunginvirasto Harjukatu 21, 3 krs, 37100 Nokia

kaupunkikehityspalvelut@nokiankaupunki.fi

Mielipide Havukanrannan asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta sekä laajemmin alueen käytöstä

1. Lähtökohdat

Havukanrannan kaavamuutosalue on 5,3 ha suuruinen alue, joka sijaitsee Sammalistossa. Kaavamuutoksen tavoitteena on asemakaavoittaa alue yleiskaavan mukaisesti. Alueelle tulisi kaavan selostuksen mukaan "muutama uusi rakennuspaikka ja venevalkama/uimaranta-alue".

Alue on osa Etelä-Nokian uutta pientalovaltaisten asuitalojen kasvukeskittymää, jonka suunnittelun eteen Nokian kaupunki on panostanut viime vuosina. Tässä mielipiteessä näemme Havukanrannan alueen osana Tervasuo-Sammaliston ja Kuusisto-Lehtiniemen muodostamaa uudisrakentamisen kokonaisuutta.

2. Ekologiset näkökulmat

Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry kiittää kaupunkia luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaavaa suunnitellessa. Kannustamme ottamaan luonnon monimuotoisuuden kaiken päätöksenteon keskiöön, koska vain näin voimme pysäyttää luontokadon sekä valmistautua etenevään ilmastokriisiin. Havukanrannan asemakaava ja asemakaavan muutos tunnustaa luonnon monimuotoisuuden tärkeyden ja ymmärtää varsinkin puustoisuuden ja valaistuksen merkityksen monimuotoisuuden vaalimisessa. Kaava määrää tonttien rantaan rajoittuvien istutettavien alueiden säilyttämisen puustoisena.

Rantojen kaavoittaminen yksityisomisteisiksi rantatonteiksi vaikuttaa kuitenkin rantaviivan luontoarvojen säilymiseen. Yksityisten ihmisten tekemät toimet kotipihallaan eivät muodosta yhtenäistä monimuotoisen rantaviivan kokonaisuutta, mikä ylläpitäisi alueen ekologiaa. Pelkäämme tällä olevan vaikutuksensa alueen luontoarvoihin, kun tonttien ranta-alueet otetaan osaksi asumisen piiriä.

Olemme myös skeptisiä puustoisuuden säilymisen suhteen. Samanlaisia puustoisuuteen ja luonnontilaisuuteen kannustavia kaavamerkintöjä löytyy esimerkiksi Viinikanniemen asemakaavasta (kaavanumero 6:88), mutta tämä ei ole riittänyt turvaamaan alueen rantaluontoa kaavamääräyksen mukaisesti. Päinvastoin Viinikanniemellä on kaadettu puustoa rantaviivaan asti ja hävitetty luonnontilaista aluetta päällystämällä maata ja rakentamalla rantaan saakka. Pelkäämme samanlaisen kaava-alueen vastaisen toiminnan ja luonnon pilaamisen tapahtuvan myös Havukanrannassa.

Myös tonteilla käytetyn valaistuksen valvonta on käytännössä mahdotonta toteuttaa, minkä vuoksi pelkäämme kaavalla olevan vaikutuksensa alueen yöaktiivisiin eläimiin kuten lepakoihin. Kuusisto- Lehtiniemi -Urhattu osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen selostus ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (2020) Faunatica Oy:n tekemä lepakkoselvitys osoittaa, että Havukanrannan kaava-alueelta löytyy havaintoja pohjanlepakoista sekä vesisiipoista. Lepakkolajit ovat EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja, joiden ruokailu- ja levähdysalueiden hävittäminen on luonnonsuojelulaille kielletty. Painotammekin alueen suojelun tärkeyttä sen luontoarvoihin nojaten.

3. Rantojen suojelu

Otamme kantaa siihen, että Nokian kaupunki suojelisi Havukanrannan alueen koko kasvukesittymän yhteiseksi luontoalueeksi. Nokian kaupungin tulisi suojella rantojaan muutenkin kuin kaavoittamalla niitä lähivirkistysalueiksi tai ulkoistamalla rannan luontoarvojen hoidon kiinteistönomistajille. Alueiden allokoiminen suojelutoimille edistäisi muun muassa EU:n biodiversiteettistrategian kansallista toteutusta ja lisäisi luottamusta luontoarvojen huomioimisesta nyt ja tulevaisuudessa, kun alueiden käytön muuttaminen ei olisi vain kaavan muuttamisesta kiinni.

Kannustammekin Nokian kaupunkia suojelemaan rantojaan. Kaava-alueen luonto edustaa uhanalaisia luontotyyppejä: lehtomaista sekä tuoretta kangasta. Näiden luontotyyppien omaavien ravinteisten rantojen suojelu on tällä hetkellä puutteellista ja kaava-alueen suojelu mahdollistaisi luontotyyppien säilymistä myös tuleville sukupolville. Nyt esillä oleva Havukanrannan kaava-alue on kooltaan 5,3 ha, eli alue on suhteellisen pieni ja siten alueen suojelu ei vaikuttaisi laajemmin kaupungin suunnitelmiin Etelä-Nokian kehittämisestä ja käytöstä. Alueen suojelu asuttamisen sijaan olisikin varteenotettava vaihtoehto, josta lähiluonto kiittäisi. Alueen suojelulla olisi myös vaikutuksensa kasvavan asuinalueen ranta-alueiden virkistyskäytön kehitykselle.

Nokian kaupunki pyrkii kaupungin strategiassa sekä omassa rantojen käytön visiossaan kehittämään rantojen virkistyskäyttöä. Havukanrannan suojelu lisäisi rantojen virkistyskäytön laatua, mahdollistamalla yhä monipuolisemmat luontokokemukset lähiluonnossa, mitä venevalkamat ja uimarannat eivät tarjoa. Suojellun ja luonnontilaisen lähiluonnon merkitys on tullut kaupungille ilmi viimeistään Nokian kaupungin ympäristöyksikön toteuttamassa

luonnon monimuotoisuuskyselyssä (2025), jonka vastausten perusteella liiallisen rakentamisen pelätään vaikuttavan lähiluonnon virkistysarvoihin sekä alueiden monimuotoisuuteen ja luontoarvoihin. Luonnonsuojelulle asuinalueiden sisällä on siis vahvat sosiaaliset perusteet ekologisten perusteiden lisäksi.

4. Markkinointi ja uskottavuus

Nokian kaupunki markkinoi nettisivuillaan alueen viereistä Tervasuon-Sammaliston asuinalueita luonnonläheisyydellä ja omalla rauhalla. Olemme saaneet SLL Nokiassa huolestuneen yhteydenoton Etelä-Nokian kaavoituksen edetessä. Yhteydenottajan mukaan luontoarvojen on huomattu jo vähenneen Tervasuon-Sammaliston sisällä ja lähialueilla rakentamisen seurauksena. Pelkona on luontoarvojen heikkeneminen edelleen jatkuvan laajenemisen - etenkin Kuusisto-Lehtiniemen kaavan - myötä. Etelä-Nokian asuinalueiden kehittyessä yhä urbaanimmaksi oma rauha ja luonnonläheisyys karkaavat, mikä lisää paikallisten pettymystä kaupungin toimiin kaavoittajana, kun asukkaille myydyt kuvat eivät enää vastaa todellisuutta.

Rantaviivan kaavoittaminen asumis- ja palvelurakentamisen käyttöön yksipuolistaa niitä luontokokemuksia, jotka ovat alueen asukkaille saavutettavissa ja vie luontoa yhä kauemmaksi. Markkinoinnin ja todellisuuden välisen kuilun kasvu voi heikentää nokialaisten luottamusta Nokian kaupunkiin kaavoittajana ja toimijana, mikä ei edistä kaupungin mission toteutumista. Nokian kaupungin missio on hyvinvoivat nokialaiset. Tämän mission saavuttaminen ei ole mahdollista ilman kaupunkilaisten sekä ympäristön huomioimista päätöksenteossa.

5. Yhteenveto

Kannustamme Nokian kaupunkia suojelemaan pieniä järvenranta-alueita monimuotoisuuden kehdoiksi, jotka palvelevat myös paikallisten luontosuhdetta. Alueelle jo muuttaneet eivät halua luonnon katoavan ympäriltänsä. Nokian kaupungin kaavoituksen on lunastettava lupauksensa asuinalueen luonnonläheisyydestä jättämällä paikallisille mahdollisuuksia erilaisiin ja monimuotoisiin luontokokemuksiin. Samalla kaupungin on kannettava vastuunsa luontokadon ehkäisyssä, mikä tarkoittaa monien erilaisten luontotyyppien suojelua.

Nokialla 29.3.2026

Miia Pekkanen
Puheenjohtaja
SLL Nokia

Timo Kervinen
Sihteeri
SLL Nokia